Qabul qilindi: 22-noyabr 2026-yil • Ma’qullandi: 24-noyabr 2026-yil • Nashr qilindi: 26-noyabr 2026-yil

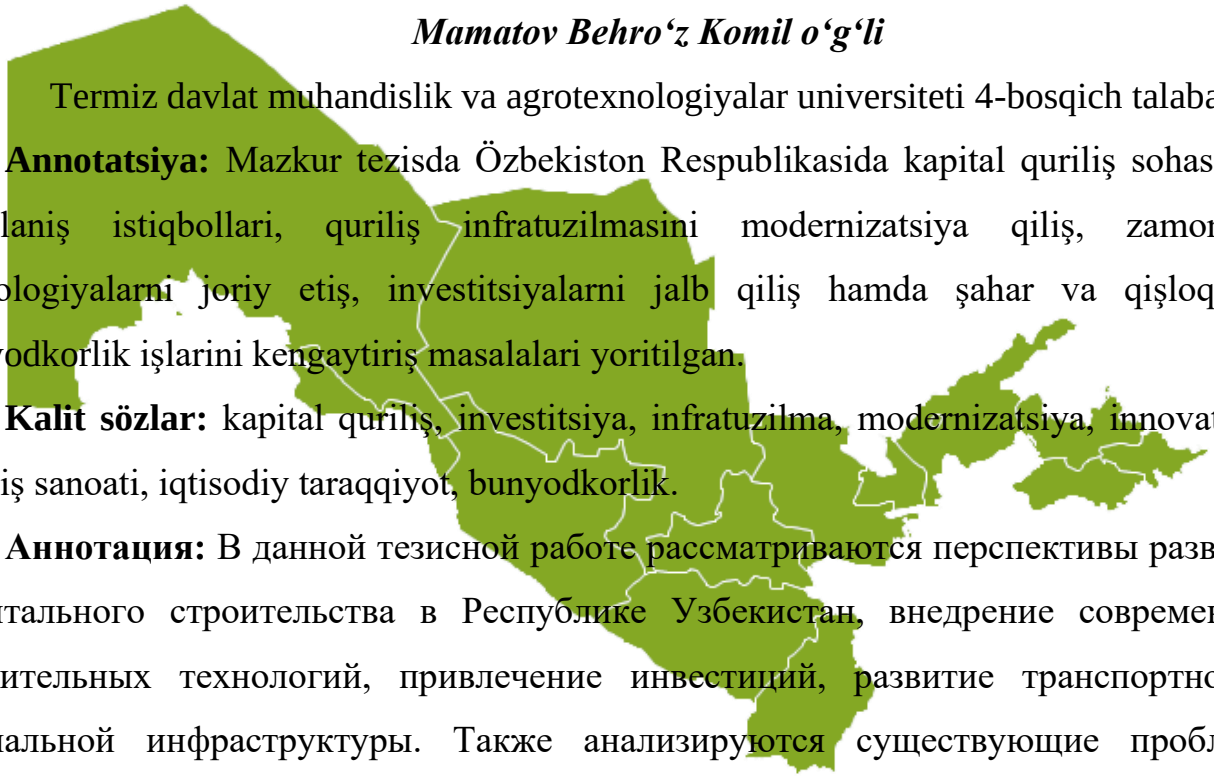
RESPUBLIKAMIZ KAPITAL QURILIŞLARINING ISTIQBOLLARI

Yusubov Turg‘un Xashimovich

Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti, Atrof-muhit muhofazasi va hayot faoliyati xavfsizligi kafedrasi t.f.f.d., dotsenti

Mamatov Behro‘z Komil o‘g‘li

Termiz davlat muhandislik va agrotexnologiyalar universiteti 4-bosqich talabasi

Annotatsiya: Mazkur tezisda Özbekiston Respublikasida kapital quriliş sohasining rivojlaniş istiqbollari, quriliş infratuzilmasini modernizatsiya qiliş, zamonaviy texnologiyalarni joriy etiş, investitsiyalarni jalb qiliş hamda şahar va qişloqlarda bunyodkorlik işlarini kengaytiriş masalalari yoritilgan.

Kalit sözlar: kapital quriliş, investitsiya, infratuzilma, modernizatsiya, innovatsiya, quriliş sanoati, iqtisodiy taraqqiyot, bunyodkorlik.

Аннотация: В данной тезисной работе рассматриваются перспективы развития капитального строительства в Республике Узбекистан, внедрение современных строительных технологий, привлечение инвестиций, развитие транспортной и социальной инфраструктуры. Также анализируются существующие проблемы строительной отрасли и пути их решения.

Ключевые слова: Капитальное строительство, строительная отрасль, инвестиции, инфраструктура, современные технологии, урбанизация, созидание, экономическое развитие, инновации, промышленные предприятия.

Annotation: This thesis examines the prospects for the development of capital construction in the Republic of Uzbekistan, the introduction of modern construction technologies, investment attraction, and the development of transport and social infrastructure. It also analyzes the existing challenges in the construction sector and possible ways to overcome them.

Keywords: Capital construction, construction industry, investment, infrastructure,

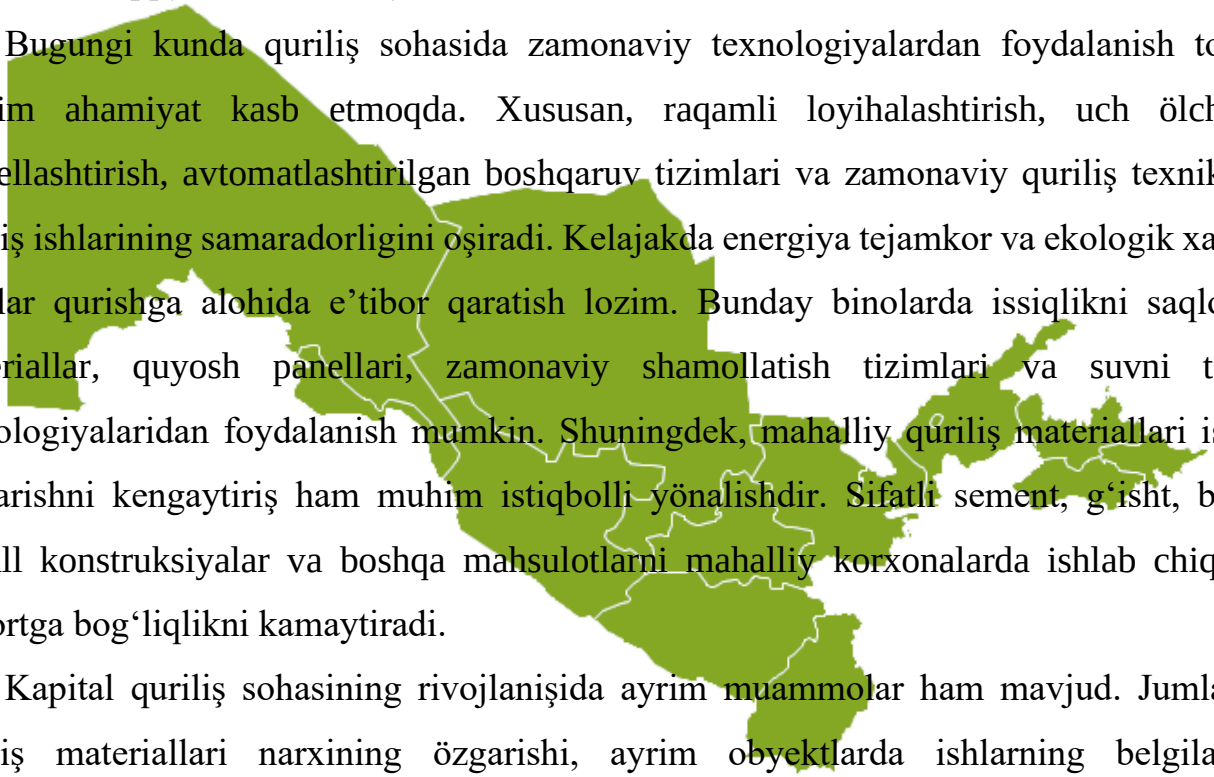
modern technologies, urbanization, development, economic growth, innovation, industrial enterprises.

Kapital quriliş mamlakat iqtisodiyotining muhim tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Ushbu soha orqali yangi ishlab chiqarish korxonalari, turar joy binolari, maktablar, shifoxonalar, avtomobil yöllari, köpriklar va boshqa muhim infratuzilma obyektlari barpo etiladi. Kapital qurilişning rivojlanişi mamlakatning iqtisodiy salohiyatini oşiriş, aholi turmuş şaroitini yaxşilaş va yangi iş örinlarini yaratishda katta ahamiyatga ega. Özbekiston Respublikasida sönggi yillarda quriliş va bunyodkorlik işlariga alohida e’tibor qaratilmoqda. Hududlarni kompleks rivojlantiriş, zamonaviy şaharlar barpo etiş, qişloq joylarda infratuzilmani yaxşilaş va quriliş sifatini oşiriş davlat siyosatining muhim yönalishlaridan biri hisoblanadi. Kapital quriliş mamlakatda ishlab chiqarish kuchlarini rivojlantiriş, yangi korxonalarni işga tuşiriş va mavjud obyektlarni kengaytirişning asosiy vositalaridan biridir. Mazkur soha sanoat, qişloq xöjaligi, transport, energetika, ta’lim va sog‘liqni saqlash kabi köplab tarmoqlarning rivojlanişiga xizmat qiladi. Mamlakatimizda asosiy kapitalga kiritilayotgan investitsiyalar quriliş, ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytiriş va mavjud obyektlarni modernizatsiya qiliş uchun muhim moliyaviy manba böl ib xizmat qilmoqda. Investitsiyalarning ortishi yangi loyihalarni amalga oşiriş, infratuzilmani yaxşilaş va iqtisodiy faollikni kuchaytirişga yordam beradi.

Özbekistonda kapital quriliş sohasining kelajakdagi rivojlanişi bir nechta muhim yönalishlar bilan bog‘liq. Birinchidan, turar joy qurilişini rivojlantiriş muhim vazifalardan biridir. Aholi sonining ortishi, şaharlashuv jarayonlarining jadallaşuvi va uy-joyga bölgan talabning oşishi yangi turar joy majmualari, köp qavatli binolar va zamonaviy turar joy massivlarini qurishni talab etmoqda. Ikkinchidan, transport infratuzilmasini rivojlantiriş istiqbolli yönalish hisoblanadi. Avtomobil yöllari, temir yöllar, köpriklar, tunnellar va logistika markazlarini qurish mamlakat hududlari örtasidagi iqtisodiy aloqalarni mustahkamlaydi. Uchinchidan, sanoat va ishlab chiqarish obyektlarini qurish muhim örin tutadi. Yangi zavodlar, fabrikalar, kichik sanoat zonalari va ishlab chiqarish majmualarining taşkil etilishi mahalliy mahsulotlar ishlab chiqarish hajmini oşiradi. Natijada yangi iş örinlari yaratiladi va eksport salohiyati mustahkamlanadi. Törtinchidan, ijtimoiy soha

obyektlarini qurish va rekonstruksiya qiliş zarur. Maktablar, bog‘chalar, oliy ta’lim muassasalari, shifoxonalar, sport majmualari va madaniyat markazlarini barpo etish aholining ijtimoiy ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladi. Beşinchidan, energetika va kommunal infratuzilmani modernizatsiya qiliş kapital qurilişning muhim istiqbolli yönalishlaridan biridir. Quyosh va shamol elektr stansiyalari, ichimlik suvi tarmoqlari, kanalizatsiya tizimlari hamda issiqlik ta’minoti inshootlarini rivojlantirish mamlakatning barqaror taraqqiyotini ta’minlaydi.

Bugungi kunda quriliş sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Xususan, raqamli loyihalashtirish, uch ölchamli modellashtirish, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari va zamonaviy quriliş texnikalari quriliş ishlarining samaradorligini oşiradi. Kelajakda energiya tejamkor va ekologik xavfsiz binolar qurishga alohida e’tibor qaratish lozim. Bunday binolarda issiqlikni saqlovchi materiallar, quyosh panellari, zamonaviy shamollatish tizimlari va suvni tejash texnologiyalaridan foydalanish mumkin. Shuningdek, mahalliy quriliş materiallari ishlab chiqarishni kengaytiriş ham muhim istiqbolli yönalishdir. Sifatli sement, g‘isht, beton, metall konstruksiyalar va boshqa mahsulotlarni mahalliy korxonalarda ishlab chiqarish importga bog‘liqlikni kamaytiradi.

Kapital quriliş sohasining rivojlanişida ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, quriliş materiallari narxining özgarishi, ayrim obyektlarda ishlarning belgilangan muddatdan kechikishi, malakali mutaxassislar yetishmasligi va quriliş sifatiga oid kamchiliklar shular jumlasidandir.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Özbekiston Respublikasida kapital quriliş sohasining istiqbollari juda keng. Ushbu sohaning rivojlanişi mamlakat iqtisodiyotining ösishi, aholi turmuş darajasining yaxşilanişi, yangi iş örinlarining yaratilishi va hududlarning obodonlashuviga bevosita ta’sir körsatadi. Kelajakda quriliş sohasida zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish, ekologik toza va energiya tejamkor binolar barpo etish, transport hamda muhandislik infratuzilmasini rivojlantirish asosiy vazifalardan böl ib qoladi. Shunday ekan, kapital quriliş sohasiga yönaltiriladigan investitsiyalar va amalga

oshiriladigan islohotlar Özbekistonning kelajakdagi iqtisodiy taraqqiyoti uchun mustahkam poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining Shaharsozlik kodeksi. – 2021-yil 22-fevral.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Qurilish sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-5392-son Farmoni. – 2018-yil 2-aprel.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 577-son qarori. – 2022-yil 6-oktabr.

4. SHNQ 1.03.03-23. “Qurilish obyektlarini loyihalashtirish” shaharsozlik normalari va qoidalari. – 2024-yil.

